

Saksutskrift

Videre finansiering av PURA - videreføring av spleiselagsmodellen

Saksbehandler: Lillann Skuterud Hansen	Saksnr.: 15/01490-1
Behandlingsrekkefølge	Møtedato
Hovedutvalg for teknikk og miljø	31/15 21.05.2015
Formannskapet	39/15 27.05.2015

Formannskapetets behandling 27.05.2015:

Votering: Hovedutvalgets innstilling ble enstemmig vedtatt.

Formannskapetets vedtak 27.05.2015:

- 1) Ås kommune gir sin tilslutning til en videreføring av finansieringsmodellen for PURA, vannområdet Bunnefjorden med Årungen- og Gjersjøvassdraget, i tråd med foreliggende saksfremlegg.
- 2) Finansieringen fra kommunene skjer ved et årlig driftstilskudd, basert på en kombinasjon av tilskudd pr innbygger og pr daa jordbruksareal i vannområdet. For perioden 01.01.2016 til 31.12.2021 består tilskuddet av kr 15 pr innbygger (befolkningstall pr. 01.01.2015) og kr 3 pr daa jordbruksareal. Styringsgruppen i PURA kan justere satsene ved spesielle behov. Ås kommunes samlede årlige tilskudd til PURA er på kr 201 045 eks mva.
- 3) Partnerskapssamarbeidet i vannområdet PURA er politisk vedtatt videreført i planperiode 2, fra 2016 til 2021. Det vil imidlertid være behov for et samarbeid også i planperioden etter 2021, som varer frem til 2027. Vilkårene i et videre samarbeid vurderes i slutten av planperioden 2016-2021.

Saksutskriften bekreftes
Ås, 10. juni 2015

Vibeke Berggård
Førstekonsulent

Dokumentet er elektronisk godkjent

Tidligere behandlinger

Hovedutvalg for teknikk og miljøes behandling 21.05.2015:

Kjetil Barfelt (FrP) fremmet følgende forslag:

Samarbeidet videreføres i 2 år fra 2021-2023 istedenfor fra 2021-2027.

Votering:

Rådmannens innstilling ble tiltrådt 8-1 (FrP) ved alternativ votering mot FrP's forslag.

Hovedutvalg for teknikk og miljøes innstilling 21.05.2015:

- 1) Ås kommune gir sin tilslutning til en videreføring av finansieringsmodellen for PURA, vannområdet Bunnefjorden med Årungen- og Gjersjøvassdraget, i tråd med foreliggende saksfremlegg.
 - 2) Finansieringen fra kommunene skjer ved et årlig driftstilskudd, basert på en kombinasjon av tilskudd pr innbygger og pr daa jordbruksareal i vannområdet. For perioden 01.01.2016 til 31.12.2021 består tilskuddet av kr 15 pr innbygger (befolkningstall pr. 01.01.2015) og kr 3 pr daa jordbruksareal. Styringsgruppen i PURA kan justere satsene ved spesielle behov. Ås kommunes samlede årlige tilskudd til PURA er på kr 201 045 eks mva.
 - 3) Partnerskapssamarbeidet i vannområdet PURA er politisk vedtatt videreført i planperiode 2, fra 2016 til 2021. Det vil imidlertid være behov for et samarbeid også i planperioden etter 2021, som varer frem til 2027. Vilåårene i et videre samarbeid vurderes i slutten av planperioden 2016-2021.
-

Saksfremlegg

Rådmannens innstilling:

- 1) Ås kommune gir sin tilslutning til en videreføring av finansieringsmodellen for PURA, vannområdet Bunnefjorden med Årungen- og Gjersjøvassdraget, i tråd med foreliggende saksfremlegg.
- 2) Finansieringen fra kommunene skjer ved et årlig driftstilskudd, basert på en kombinasjon av tilskudd pr innbygger og pr daa jordbruksareal i vannområdet. For perioden 01.01.2016 til 31.12.2021 består tilskuddet av kr 15 pr innbygger (befolkningstall pr. 01.01.2015) og kr 3 pr daa jordbruksareal. Styringsgruppen i PURA kan justere satsene ved spesielle behov. Ås kommunes samlede årlige tilskudd til PURA er på kr 201 045 eks mva.
- 3) Partnerskapssamarbeidet i vannområdet PURA er politisk vedtatt videreført i planperiode 2, fra 2016 til 2021. Det vil imidlertid være behov for et samarbeid også i planperioden etter 2021, som varer frem til 2027. Vilkårene i et videre samarbeid vurderes i slutten av planperioden 2016-2021.

Ås, 29.04.2015

Trine Christensen
Rådmann

Nils Erik Pedersen
Etatssjef Teknikk og Miljø

Avgjørelsesmyndighet:

Formannskapet

Behandlingsrekkefølge:

HTM
Formannskapet

Vedlegg:

Øvrige dokumenter som ligger i saken:

Vedtak i saken sendes til:

Teknisk sjef
Pura ved Anita Borge

1) Sammendrag

PURA utgjør en samarbeidsarena for gjennomføring av EUs vanndirektiv og vannforskriften i vannområdet Bunnefjorden med Årungen- og Gjersjøvassdraget. Hovedformålet med arbeidet er å bedre vannkvaliteten i vann og vassdrag i vannområdet. Det generelle kravet i vannforskriften er at alt vann skal oppnå god kjemisk og økologisk vannkvalitet.

PURAs eierkommuner har fattet politiske vedtak om videreføring av samarbeidet ut planperiode 2, som varer fra 2016 til 2021. I tråd med politiske vedtak våren 2012 skal eierkommunene i løpet av 2015 fatte nye politiske vedtak om finansieringsmodell for perioden 2016-2021. Hensikten med foreliggende sak er å gi nødvendig bakgrunnsinformasjon for disse vedtakene.

Saken gir en kort oversikt over:

- bakgrunn for saken
- vannområdet PURA – viktige ansvarsområder og dokumenter
- PURAs eksterne påvirkning – til nytte for eierkommunene
- status for vannkvaliteten i vannområdet
- finansiering av PURA, eksisterende og forslag til videre finansieringsmodell

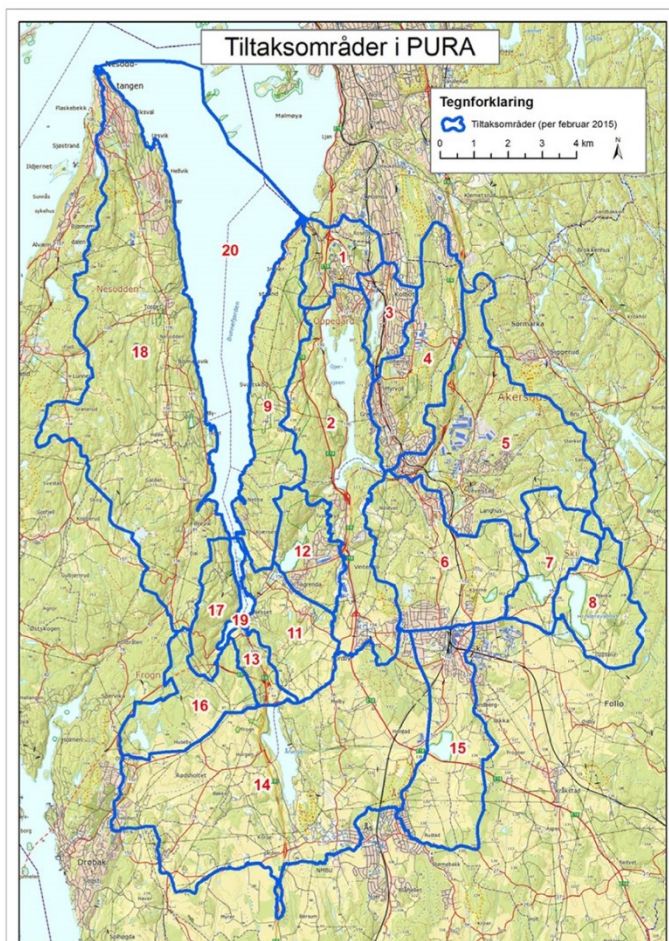
2) Bakgrunn for saken

Ved en samlet saksfremstilling i PURAs eierkommuner i 2007/2008 ble organisering, rammer og milepæler for prosjektet vedtatt, og et partnerskap med varighet frem til 31.12.2012 ble inngått. Finansieringen av prosjektet ble ivaretatt gjennom en spleiselagsmodell med en finansieringsnøkkel som legger til grunn andel innbyggere i vannområdet og totalt jordbruksareal i vannområdet.

Ved en samlet saksfremstilling våren 2012 ble videre drift av PURA frem til 31.12.2021 vedtatt. Finansieringsmodellen, justert med oppdaterte befolkningstall, ble vedtatt å skulle vare til 31.12.2015. Innen 2015 skulle nytt vedtak om videre finansieringsmodell fattes. Foreliggende saksfremstilling omhandler forslag til videre finansieringsmodell for PURAs eierkommuner fra 01.01.2016 til 31.12.2021. Dette utgjør PURAs andre planperiode. Arbeidet etter vannforskriften har imidlertid et foreløpig tidsløp frem til 2033. Vannområdets innsats må derfor sees på som et fast, løpende arbeid med fortsatt høy og økende innsats. I et [brev fra vannregionmyndigheten](#), Østfold fylkeskommune, av 28.01.2015 understrekes dette.

3) Kort om vannområdet PURA

Vannområdet PURA (www.pura.no) er et interkommunalt prosjekt som eies av kommunene Frogn, Nesodden, Oppegård, Oslo, Ski og Ås. Det ble opprettet i 2008 og har som målsetting å sikre god kjemisk og økologisk vannkvalitet i vannområdet Bunnefjorden med Årungen- og Gjersjøvassdraget, se figur 1:

Vannområdet PURA er inndelt i følgende tiltaksområder:

Gjersjøvassdraget:

2. Gjersjøen
3. Kolbotnvann
4. Greverudbekken
5. Tussebekken / Tussetjern
6. Dalsbekken
7. Midtsjøvann
8. Nærevann

Årungenvassdraget:

14. Årungen
15. Østensjøvann

Bunnefjorden:

1. Gjersjøelva
9. Ås/Oppegård til Bunnefjorden
11. Fålebekken/Kaksrudbekken
12. Pollevann
13. Årungenelva
16. Bonnbekken
17. Frogn til Bunnebotn
18. Frogn/Nesodden til Bunnefjorden
19. Bunnebotn
20. Bunnefjorden

Figur 1: PURA: Vannområdet Bunnefjorden med Årungen- og Gjersjøvassdraget

PURA er ett av 105 vannområder som er opprettet i Norge som følge av EUs rammedirektiv for vann (vanndirektivet) og forskrift om rammer for vannforvaltningen (vannforskriften). Drift og finansiering av vannområdet følger politiske vedtak i eierkommunene.

Organiseringen i vannområdet er tidsbesparende for kommunene ved at prosjektleder koordinerer innspill, kunnskap og leveranser som kreves etter vannforskriften. Iht. vannforskriftens § 22 og § 23 samt planprogram for vannregion Glomma av 24.11.2011 er kommunenes deltakelse og bidrag i vannområdet obligatorisk. Se også Norsk Vanns brosjyre: ["Vannforskriften – derfor skal din kommune engasjere seg!"](#).

PURAs eierkommuner har gjennom samarbeidet i vannområdet fått et større nettverk innen ulike fagområder og drar nytte av erfaringsutvekslingen kommunene imellom. Dette øker kommunenes muligheter for å lykkes innen sitt arbeid mot godt vannmiljø iht. vannforskriften. Den jevne beboers glede og utnyttelse av vann i rekreasjonssammenheng har en stor samfunnsmessig verdi. Brukermål er derfor et viktig fokusområde i vannområdets arbeid, og er blant annet knyttet til:

- godt drikkevann
- rene badeplasser
- gode fiskeplasser (yrkesfiske, fritidsfiske, krepsing)
- attraktive rekreasjonsområder (båtliv, fysiske aktiviteter i og ved vann)
- vernede områder som sikrer biologisk mangfold
- vann til dyrket mark for trygg matproduksjon
- estetisk attraktive områder for boliger og fritidsboliger
- turisme
- visshet om god miljøtilstand
- god folkehelse

Arbeidet for rent vann i vannområdet sørger for at vi ivaretar eller får tilbakeført viktige brukermål i vassdragene.

Følgende dokumenter er sentrale i PURA (tabell 1):

Tabell 1. Sentrale dokumenter i PURA, vannområdet Bunnfjorden med Årungen- og Gjersjøvassdraget

dokument	link, referanse	omhandler
"Tiltaksanalyse for PURA", 2009	PURAs hjemmeside (følg hyperkobling)	status for vannforekomstene i 2009, realistiske mål for god kjemisk og økologisk vannkvalitet og kostnadseffektive tiltak for å nå målene
"Forvaltningsplan 2010-2015 for vannregion 1: Glomma/indre Oslofjord med grensevassdrag" med tiltaksprogram	Vannportalen (følg hyperkobling)	en sammenstilling av kunnskap om vannområdene i vannregion Glomma/Indre Oslofjord i første planperiode, og en analyse av hvilke tiltak som er nødvendig for å nå målet om god kjemisk og økologisk vannkvalitet, inkl. kostnader
Årsrapporter for vannkvaliteten i PURA for årene 2008-2013	PURAs hjemmeside (følg hyperkobling)	status for vannkvalitet i ferskvannforekomstene i PURA sett i forhold til målet om god kjemisk og økologisk vannkvalitet
Årsmeldinger for prosjektorganisasjonen i PURA for årene 2008-2014	PURAs hjemmeside (følg hyperkobling) http://pura.no/publikasjoner/arsmeldinger-for-prosjektorganiseringen/	status for deltakere i prosjektet, møter, økonomi, aktiviteter og oppnådde resultater for prosjektorganisasjonen
Revidert tiltaksanalyse for PURA: "Lokal tiltaksanalyse 2016-2021"	PURAs hjemmeside (følg hyperkobling)	status for vannforekomstene i 2013, realistiske mål for god kjemisk og økologisk vannkvalitet og kostnadseffektive tiltak for å nå målene

PURA er etablert for å yte kommunene drahjelp i arbeidet mot miljømålet for vannkvalitet. PURA skal sikre at kommunene innfrir sine forpliktelser iht. vannforskriften. Kommunene løser sin del av oppgaven ved å utarbeide gode planer for å følge opp vannområdets ambisjonsnivå. I tillegg til kommunen har også landbrukssektoren og øvrige sektorer som Statens vegvesen, Jernbaneverket, Norges vassdrags- og energidirektorat en viktig rolle i tiltaksgjennomføringen mot et godt vannmiljø.

4) PURAs eksterne påvirkning – til nytte for eierkommunene

PURA har satt vannforvaltning i Follo på kartet. Vannområdets arbeid for gode løsninger og gode grep medfører deltakelse og påvirkningsmuligheter i regionale og nasjonale sammenhenger. Dette kommer PURAs eierkommuner til gode ved at deres arbeid blir gode eksempler til etterfølgelse for andre kommuner og andre vannområder, samt at kommunenes synspunkter blir løftet til de rette påvirkningsarenaene. Eksempler på PURAs eksterne påvirkning:

- foredragsholder på kurs for prosjektledere i regi av Miljødirektoratet – innlegg om kommunikasjon i et vannområde
- leder for arbeidsgruppe for gjennomføring av vannforskriften i regi av Norsk vann
- medlem av styringsgruppe for rapport "Vannforskriftens økonomiske konsekvenser for kommunesektoren og avløpsanleggene" i regi av Norsk Vann
- medlem av redaksjonskomiteen for tidsskriftet "Vann", utgitt av Norsk vannforening
- utarbeidelse av rapport om modeller for landbruksavrenning som ble utslagsgivende for vannregionens valg av modell
- utarbeidelse av rapporteringsverktøy for tilførsler av forurensninger fra kommunalt avløp, avløp i spredt bebyggelse og tette flater – tas nå i bruk i vannområdene i vannregion 1
- rådgivning til andre vannområder om organisering, prosesser, anskaffelse av kompetanse innen vannkvalitetsovervåking m.m.

5) Status for vannkvalitet i vannområdet

Nedenfor gjengis økologisk tilstand for tiltaksområdene i de tre vassdragene Gjersjøvassdraget, Årungenvassdraget og Bunnefjorden i årene 2012-2014 (tabell 3).

Forklaring til fargekoder (tabell 2):

Tabell 2. Forklaring til fargekoder for økologisk tilstand

Tilstand/Klasse	Tilstand/miljøsmål	Normalisert EQR
Svært god	Miljøsmål tilfredsstilt	0,8-1
God		0,6-0,8
Moderat	Tiltak nødvendig	0,4-0,6
Dårlig		0,2-0,4
Svært dårlig		0-0,2

Tabell 3. Miljømål og økologisk tilstand for tiltaksområdene i PURA 2012-2014

TO-nr	Navn tiltaks-område	Mål	Økologisk tilstand 2012	Økologisk tilstand 2013	Økologisk tilstand 2014
Gjersjøvassdraget					
2	Gjersjøen	God økologisk tilstand. Ingen masseoppblomstringer av blågrønnbakterier. Slorene er et naturvernomsråde (fuglereservat). Godt råvann for drikkevann. Badevannskvalitet. Redusert avrenning fra vei.	God nEQR=0,70	God nEQR=0,70	God nEQR=0,71
3	Kolbotnvann	God økologisk tilstand. Ingen masseoppblomstringer av giftige blågrønnbakterier. Balansert fiskestatus. Badevannskvalitet. Redusert avrenning fra vei.	Dårlig nEQR=0,30	Svært dårlig nEQR=0,19	Dårlig nEQR=0,23
4	Greverud-bekken	God økologisk tilstand. Redusere utslipp fra deponi alunskifer. Redusert avrenning fra vei.	Moderat nEQR=0,49	Moderat nEQR=0,52	Moderat nEQR=0,51
5	Tussebekken/ Tussetjern	God økologisk tilstand. Beholde/ forbedre badevannskvalitet i Tussetjern. Redusert avrenning fra vei og avfallsdeponi.	Moderat nEQR=0,50	Moderat nEQR=0,41	God nEQR>0,60
6	Dalsbekken	God økologisk tilstand.	Moderat nEQR=0,51	Moderat nEQR=0,49	God nEQR>0,60
7	Midtsjøvann	God økologisk tilstand. Innsjøen er et naturreservat fuglelokalitet. Ikke oppblomstring av blågrønnbakterier. Badevannskvalitet.	Moderat nEQR=0,53	Moderat nEQR=0,48	Moderat nEQR=0,52
8	Nærevann	God økologisk tilstand. Innsjøen er et naturreservat fuglelokalitet. Ikke oppblomstring av blågrønnbakterier.	Moderat nEQR=0,46	Moderat nEQR=0,48	Moderat nEQR=0,46
Årungenvassdraget					
14	Årungen	God økologisk tilstand. God fiskestatus. Ikke oppblomstring av blågrønnbakterier. Vasspest skal ikke være en dominerende vannplante i strand-sonen. Redusert avrenning fra vei.	Moderat nEQR=0,50	Moderat nEQR=0,53	Dårlig nEQR=0,40
15	Østensjøvann	God økologisk tilstand. Balansert fiskestatus. Naturreservat fuglelokalitet. Ikke oppblomstring av blågrønnbakterier som kan nå Årungen	Moderat nEQR=0,58	Moderat nEQR=0,49	Dårlig nEQR=0,37
Bunnefjorden					
1	Gjersjøelva	God økologisk tilstand. Fiskestatus opprettholdes eller forbedres.	Moderat nEQR=0,52	Moderat nEQR=0,44	Moderat nEQR=0,46
9	Ås/Oppegård til Bunnefjorden	God økologisk tilstand. Delebekken og Bekkenstenbekken bør vernes	Moderat til dårlig nEQR=0,35	Moderat til dårlig nEQR=0,27	God nEQR>0,60
11	Fålebekken/ Kaksrudbekken	God økologisk tilstand.	Moderat nEQR=0,43	Moderat nEQR=0,48	God nEQR>0,60
12	Pollevann	God økologisk tilstand. Ikke oppblomstring av alger som kan bli giftproduserende. Naturreservat.	God nEQR=0,76	God nEQR=0,75	God nEQR=0,75

13	Årungenelva	God økologisk tilstand. Fiskestatus opprettholdes eller forbedres	Moderat nEQR=0,52	Moderat nEQR=0,56	Dårlig nEQR=0,27
16	Bonnbekken	God økologisk tilstand. Opprettholde eller forbedre fiskestatus	Moderat nEQR=0,43	Svært dårlig nEQR=0,18	God nEQR>0,60
18	Frogn/ Nesodden til Bunnefjorden	God økologisk tilstand.	Moderat til dårlig nEQR=0,35	Moderat til dårlig nEQR=0,39	Moderat nEQR<0,60

For mange av tiltaksområdene er det stabile eller positive trender, mens innenfor enkelte områder forverres den økologiske tilstanden, bl.a. i Årungenvassdraget, på tross av iverksatte tiltak. Det er mange årsaker som påvirker vannkvaliteten, bl.a. vil variasjoner i klima, nedbørsmengde og –intensitet være faktorer som virker inn på økologisk tilstand. I tillegg er det en rekke faktorer som påvirker bunnsedimentenes kapasitet til å lagre fosfor og når det vil lekke fosfor til vannmassene. Ferske studier fra NMBU viser imidlertid at tilførsler fra landbruket er avtagende, noe som dokumenterer at langtidseffekten av iverksatte tiltak er positiv. Klimaeffekten vil påvirke tiltaksområdene, men tilstanden ville vært betydelig verre uten iverksatte tiltak.

6) Finansiering av PURA

Ved etablering av PURA i 2008 la man til grunn finansieringsmodellen til vannområdet Morsa, Vansjø/Hobøl- og Hølenvassdragene med kystområder. Denne modellen gir en rettferdig fordeling av utgiftene mellom kommunene ved at den legger til grunn andel innbyggere i vannområdet og totalt jordbruksareal i vannområdet. Dette gir en finansieringsnøkkel som står i et riktig forhold til kommunens samlede belastning på vassdraget og brukerinteresser. Modellen ønskes derfor videreført.

I PURA valgte man i 2008 følgende finansieringsnøkkel: Kr 15 pr innbygger i vannområdet og kr 3 pr daa jordbruksareal i vannområdet. Disse satsene ønskes videreført. Med oppdaterte innbyggertall for 2015 vil de samlede årlige inntektene fra eierkommunene fra 2016 utgjøre kr 1.155.705. En oversikt over jordbruksareal, befolkning og derav følgende finansiering er gitt i tabell 4.

Tabell 4. Forslag til finansieringsnøkkel for PURAs eierkommuner fra 2016

Kommune	Jordbruksareal i daa	Bidrag for jordbruksareal i kr 3 pr daa	Antall innbyggere i vannområdet*	Bidrag for innbyggere kr 15 pr innbygger	Bidrag ekskl. moms
Oppegård	1.800	5.400	23.154	347.310	352 710
Ski	10.800	32.400	22.484	337 260	369 660
Ås	19.900	59.700	9.423	141 345	201 045
Frogn	10.000	30.000	2.800	42 000	72 000
Nesodden	4.500	13.500	9.786	146 790	160 290
Oslo**	0	0	1	0	
Totalt	47.000	141.000	67.648	1 014 705	1 155 705

* innbyggertallet baserer seg på befolkningstallet pr 01.01.2015

**Oslo kommune trakk seg i 2012 finansielt ut av PURA

Ved spesielle behov kan satsene på kr 15 pr innbygger og kr 3 pr daa jordbruksareal justeres av styringsgruppen i PURA. Dette vil særlig være aktuelt ved en betydelig økning i statlige bidrag og bidrag etter søknader til relevante bidragsytere. I så fall justeres satsene ned. Ved bortfall av all støtte gjennom statlige bidrag og bidrag fra relevante bidragsytere justeres satsene opp.